

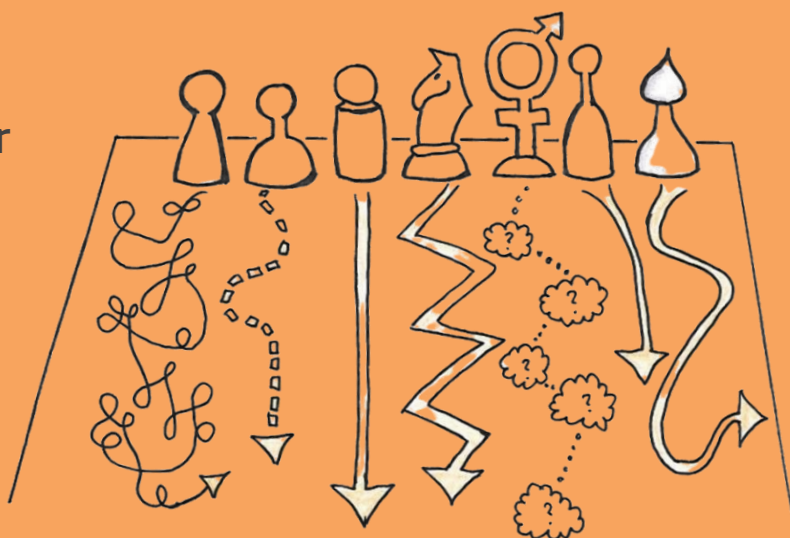
Typer og tendenser i fritidspædagogisk arbejde med køn og mangfoldighed

Et litteraturstudie
af skandinavisk fritidspædagogisk arbejde med
unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv.
Delrapport 1

Pia Rauff Krøyer &
Marta Padovan-Özdemir

Oktober 2022

Støttet af
BUPL's Forskningspulje 2021

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Kolofon

Forsideillustration:
Pia Rauff Krøyer

Udgiver:
VIA University College
Forskningscenter for ledelse,
organisation og samfund

Udgivelsestidspunkt:
Oktober 2022

Oplag:
1. oplag

ISBN:
978-87-7298-000-3

Støttet af:
BUPL's Forskningspulje 2021

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Indhold

Forord.....	4
Hvorfor dette litteraturstudie?.....	5
Rapportens opbygning	6
FØRSTE DEL Undersøgellesdesign og metodisk fremgangsmåde.....	7
Databaserne	7
Søgesystematik og afgrænsning.....	8
Resultater fra de første søgninger.....	11
ANDEN DEL Undersøgellesprocessen.....	13
Udvælgelseskriterierne	13
Første kodning af de udvalgte publikationer	14
Analysestrategi	15
TREDJE DEL En forskningstypologi over fritidspædagogisk arbejde med unge, køn og mangfoldighed	16
Publikationernes kvantitative fordeling.....	20
Sammenhænge mellem problemkonstruktioner og pædagogiske løsninger.....	21
FJERDE DEL Pædagogiske problem- og løsningstendenser.....	23
Marginaliserede unge mødes i øjenhøjde.....	23
Risiko-unge skal håndteres med forebyggelse og professionalisering.....	23
Køn skal der tænkes over	23
Konklusion og afsluttende bemærkninger	24
Værd at overveje.....	25
Litteraturliste.....	26
BILAG 1 Litteraturliste over udvalgte publikationer.....	29
BILAG 2 Litteraturliste over udvalgte publikationer kategoriseret efter ungetyper	31

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Forord

Denne rapport er den første ud af tre forskningsrapporter, som er udarbejdet i forbindelse med det BUPL-støttede forskningsprojekt "Normkritiske perspektiver i fritidspædagogikken" (2022-2023).

I samarbejde med tre ungdomsklubber i Midtjylland undersøger forskningsprojektet, hvordan normer omkring køn og mangfoldighed bliver virksomme i ungdomsklubbens hverdagspraksis, og hvordan disse normer muliggør og/eller umuliggør de unges identitetsdannelse og udfoldelses- og deltagelsesmuligheder i ungdomsklubberne. Hertil undersøger forskningsprojektet, hvordan et normkritisk perspektiv kan styrke og udvikle fritidspædagogers opmærksomhed på køn og mangfoldighed i ungdomsklubbens daglige arbejde med de unge.

Med henblik på at placere denne undersøgelse i en bredere skandinavisk fritidspædagogisk forskningskontekst er der blevet foretaget et systematisk forskningslitteraturstudie fra 1990'erne og frem. Denne rapport præsenterer en forskningstypologi over fritidspædagogisk arbejde med køn og mangfoldighed og udpeger således de typer af unge, der gennem de seneste 30 år er blevet pædagogisk problematiseret og søgt arbejdet med i et køns- og mangfoldighedsperspektiv. Endvidere identificerer rapporten tre hovedtendenser i det fritidspædagogiske arbejde med unge, køn og mangfoldighed.

Forskningstypologien og tendensanalysen kan følgelig bruges som oplæg til pædagogiske overvejelser om, hvordan bestemte typer af unge problematiseres og pædagogisk arbejdes med. Ligeledes kan forskningstypologien og tendensanalysen give anledning til at overveje, om alternative måder at bekymre sig om forskellige ungetyper kan tilbyde de unge mere mangfoldige og ligestillende deltagelses- og tilblivelsesmuligheder i klubben.

Rapporten henvender sig til undervisere og forskere på professionshøjskoler og universiteter samt pædagoger og studerende, som er optagede af fritidspædagogisk arbejde med unge, køn og mangfoldighed, og som er nysgerrige efter at vide mere om pædagogiske problem- og løsningskomplekser, der knytter sig til dette felt.

Der skal lyde en stor tak til BUPL for at prioritere emnet og ikke mindst for at støtte projektet. Ligeledes skal der lyde en stor tak til studentermedhjælper Emma Clarup for at have bidraget til databasesøgningen og det indledende kodningsarbejde.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Hvorfor dette litteraturstudie?

Ungdomsforskningen synes i de senere år hovedsageligt at have haft fokus på unges fællesskaber, etnicitet, klasse, stedslighed og lokalitet samt udsathedsproblematikker (Haugegaard & Østergaard, 2020; Sand, 2019; Sand et al., 2020). I tillæg findes der særskilte undersøgelser og pædagogiske materialer, som skitserer problemstillinger omkring unges seksualitet, køn og kropslighed. Disse undersøgelser og materialer har primært grundskolen, ungdomsuddannelser og erhvervsuddannelser som genstandsfelt (Dahl et al., 2018; Steno, 2015).

Nyere litteraturstudier peger endvidere på, at der eksisterer et sparsomt forskningsfelt for fritidspædagogik i institutioner og aktiviteter udenfor skolen (Ringskou & Gravesen, 2020). Dette begrænsede forskningsfelt synes overvejende at have opmærksomhed på fritidspædagogers tværfaglige samarbejder, den fritidspædagogiske opgave i forbindelse med den nye skolereform i 2014 og fritidspædagogers faglighed (Jacobsen et al., 2020; Ringskou et al., 2020).

Således træder et aktuelt forskningslandskab frem, hvor ungdomsforskning, fritidspædagogisk forskning og forskning i køn og mangfoldighed fremstår som felter, der er relativt afgrænsede fra hinanden.

Erfaringer fra anden normkritisk forskning i pædagogisk praksis (Hamilton & Padovan-Özdemir, 2020, 2022; Padovan-Özdemir & Hamilton, 2022) har tydeliggjort vigtigheden af at kende til hidtidige og aktuelle pædagogiske traditioner for at arbejde med unges deltagelsesmuligheder og identitetsdannelse i et køns- og mangfoldighedsperspektiv. Ikke mindst fordi normkritik ofte vækker stærke følelser og modstand i praksis, idet normkritikken stiller spørgsmål til hævdundne og selvfølgeliggjorte pædagogiske praksisformer. Det er derfor vigtigt at kunne synliggøre, hvordan normkritikken korrigerer og/eller skaber alternativer til fritidspædagogiske tilgange i arbejdet med køn, mangfoldighed og unges deltagelsesmuligheder og identitetsdannelse.

Et systematisk litteraturstudie, som retter sig mod fritidspædagogisk arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv, vil kunne bidrage til at identificere typer og tendenser i den pædagogiske kontekst for vores normkritiske bidrag.

Således foretages et analytisk litteraturstudie af fritidspædagogisk forskning, som kan have udsigelseskraft om typer og tendenser i pædagogisk arbejder med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv. Der tages derfor forbehold for, at der sagtens kan eksistere (og har eksisteret) pædagogisk praksis, som ikke er blevet dokumenteret af forskningen.

Samtidig bidrager dette litteraturstudie til at identificere tidligere forskning, der er gået på tværs af ungdomsfeltet, det fritidspædagogiske felt og feltet indenfor køn og mangfoldighed og har undersøgt disse elementer i deres sammenhæng.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Rapportens opbygning

Første del af rapporten er en præsentation af litteraturstudiets design og metodiske fremgangsmåde. Først præsenteres litteraturstudiets databasesøgningsystematik i form af søgeord og afgrænsningskriterier, som er blevet konstrueret på baggrund af studiets undersøgelsesfokus, samt søgestrengene som er blevet udviklet på baggrund af databasernes arkitektur og søgemuligheder.

Anden del af rapporten omhandler litteraturstudiets udvælgelsesproces. Gennem en række udvælgelseskriterier og læsning af søgeresultaterne på overskrifts- og abstract-niveau er 36 publikationer blevet udvalgt til grundig gennemlæsning og nærmere kodning med henblik på at identificere publikationens ungetyper og de problemkonstruktioner og pædagogiske løsningshorisonter, disse ungetyper behæftes med.

Tredje del af rapporten er en præsentation af rapportens forskningstypologi, som er oparbejdet på baggrund af en analytisk typologisering af publikationernes ungetyper og dertil knyttede problemkonstruktioner og pædagogiske løsningshorisonter.

Fjerde og sidste del af rapporten er en præsentation af typologiens indsigter og tendenser, som tjener til at skitsere konteksten for fritidspædagogisk arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv. Afslutningsvis udpeges behovet for en mere systematisk analyse og refleksion over de normer, der er styrende for fritidspædagogiske problem- og løsningskonstruktioner. I forlængelse heraf inviteres læseren til at overveje egne problem- og løsningskonstruktioners betydning for de unges deltagelses- og tilblivelsesmuligheder i klubben.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

FØRSTE DEL

Undersøgelsesdesign og metodisk fremgangsmåde

Litteraturstudiets undersøgelsesdesign er opbygget som en eksperimentel systematisk forskningsdatabasesøgning med efterfølgende to analytiske behandlinger af de selekterede forskningspublikationer. I denne del af rapporten beskrives de udvalgte forskningsdatabaser og vores nødvendiggjorte eksperimentelle søgesystematik. Afslutningsvis præsenteres en oversigt over resultaterne fra den indledende søgning.

DATABASERNE

Dette litteraturstudie baserer sig på otte udvalgte skandinaviske forskningsdatabaser¹:

1. Den svenske forskningsdatabase **SwePub** indsamler forskningspublikationer fra over 40 svenske "högskolar", universiteter og statslige institutioner
2. Den norske forskningsdatabase **Cristin** indsamler forskningspublikationer fra samtlige norske universiteter og videninstitutioners forskningsportaler.
3. Danske Professionshøjskolerens Videndatabase **UC Viden** trækker fra forskningsregistreringssystemet Pure og udstiller publikationer på baggrund af forsknings- og udviklingsprojekter gennemført ved de syv danske professionshøjskoler.
4. **Syddansk Universitets Forskerportal** (SDU) udstiller data fra SDUs forskningsregistreringssystem Pure.
5. **Aalborg Universitets Forskningsportal** (AAU) udstiller data fra AAUs forskningsregistreringssystem Pure.
6. **Aarhus Universitets Forskningsportal** (AU) udstiller data fra AUs forskningsregistreringssystem Pure.
7. **Københavns Universitets Forskningsportal** (KU) udstiller data fra KUs forskningsregistreringssystem Pure.
8. **Roskilde Universitets Forskningsportal** (RUC) udstiller data fra RUCs forskningsregistreringssystem Pure.

Danmark har ikke på tilsvarende måde som Norge og Sverige en national forskningsdatabase, der indsamler forskningspublikationer på tværs af danske universiteter og professionshøjskolerne². Databasesøgninger er derfor blevet foretaget i universiteternes og professionshøjskolerne egne forskningsdatabaser. Der er således umiddelbart en overvægt af danske databaser, men tilsammen tilbyder de et tilsvarende datagrundlag som Norges og Sveriges nationale forskningsdatabaser.

Desuden er litteraturstudiet begrænset til perioden 1990'erne og frem til i dag (2022)³, fordi de udvalgte databaser i meget begrænset omfang opgiver publikationer fra før 1990. Der eksisterer angiveligt tidligere forskning, der har behandlet fritidspædagogisk arbejde med unge, køn og mangfoldighed, men disse er altså ikke medtaget i dette litteraturstudie. Dog synes nyere historiske gennemgange af tendenser i det fritidspædagogiske felt og forskning ikke at udpege arbejdet med køn og mangfoldighed som et betydeligt element i fritidspædagogikken i tiden før 1990 (Agerschou et al., 2021; Ringskou & Gravesen, 2020).

Ved udelukkende at basere litteraturstudiet på forskningspublikationer registreret i ovennævnte forskningsdatabaser udelukkes langt hen ad vejen videnskabelige publikationer produceret udenfor universiteterne og professionshøjskolerne. Dog vil nogle af disse videnskabelige publikationer alligevel kunne være indeholdt i studiets data, da forskere ved universiteter og professionshøjskoler ofte bidrager til videnskabelige publikationer udgivet af andre videninstitutioner eller organisationer som fx Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd (VIVE) eller Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL).

¹ Selve databasesøgningerne blev foretaget i periode medio januar 2022 til medio februar 2022

² Den Danske Forskningsdatabase blev nedlagt januar 2021.

³ Litteratursøgningen blev gennemført i perioden januar-februar 2022.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

SØGESYSTEMATIK OG AFGRÆNSNING

Idet ovennævnte forskningsdatabaser viste sig at være opbygget forskelligt med mulighed for mere eller mindre avancerede søgefunktioner, har det været nødvendigt at arbejde mere eksperimentelt og eksplorativt med de søgestrengte, der i første omgang blev udviklet på baggrund af litteraturstudiets undersøgelsesspørgsmål:

Hvilke problem- og løsningskonstruktioner knytter sig til fritidspædagogisk arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv i Skandinavien fra 1990 og frem til i dag?

Udgangspunktet for den eksperimentelle søgesystematik var følgende to søgestrengte:

Fritidspæd* ELLER pædagog* ELLER ungdomsklub* ELLER klub*	OG køn* ELLER mangfoldig* ELLER etni* ELLER divers* ELLER seksu*	OG toleran* ELLER inklu* ELLER rumlig* ELLER dialog* ELLER normkrit*
---	--	--

Fritidspæd* ELLER pædagog* ELLER ungdomsklub* ELLER klub*	OG køn* ELLER mangfoldig* ELLER etni* ELLER divers* ELLER seksu*	OG marginal* ELLER eksku* ELLER stigma* ELLER identitet* ELLER racis* ELLER diskrim*
---	--	--

Således indledtes søgningerne i de respektive databaser med nogle testsøgninger af forskellige søgestrengte med henblik på at identificere, hvor lange søgestrengte databaserne kunne kapere, og hvor mange relevante hits der fremkom. Fx var søgninger i SwePub begrænsede af, at denne database ikke kunne håndtere de oprindelige lange søgestrengte, hvorfor der er blevet søgt på søgeordene isoleret (fritidspædagog/ungdomspædagog/fritidsklub) og dertil kombineret med de øvrige søgeord fra søgestrengen (fx fritidspædagog* AND køn*). Afhængig af hvordan databasesøgningerne hittede på ovenstående søgestrengte og søgeord, blev der eksperimenteret med andre søgeord som fx ung* i kombination med handicap*, krimi*, udsat*. Således blev der også eksperimenteret med søgeordene ved at tilføje yderligere ord, fx (ung* OR fritid*) AND pædagog* AND sex*. Eller (ung* OR fritid*) AND klub* AND sex.

Endvidere blev der søgt på originalsproget på de respektive databaser. Det betød, at nogle ord blev oversat lidt forskelligt fra dansk til svensk eller norsk. Fx findes klubpædagog og klub som en pædagogisk fagbetegnelse ikke på svensk, men bliver oversat til fritidspædagog eller ungdomspædagog og fritidshem.

Oversigt 1 nedenfor giver et samlet overblik over de reelt anvendte søgeord og søgestrengte på de tre sprog.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Sprog	Hovedordskategori	Søgestreng og synonymer
Dansk	Fritidspædagog og køn	fritidspædagog* OG køn* ELLER mangfold* ELLER divers* ELLER seksu* ELLER etni* ELLER rac* ELLER krop* ELLER relig* ELLER handicap* fritidspædagog* OG køn* OG toleran* ELLER inklu* ELLER rumlig* ELLER dialog* ELLER normkrit* fritidspædagog* OG køn* OG marginali* ELLER eksku* ELLER stigma* ELLER identitet*
	klubbpædagog og køn	klubbpædagog* OG køn* ELLER mangfold* ELLER divers* ELLER seksu* ELLER etni* ELLER rac* ELLER krop* ELLER relig* ELLER handicap* klubbpædagog* OG køn* OG toleran* ELLER inklu* ELLER rumlig* ELLER dialog* ELLER normkrit* klubbpædagog* OG køn* OG marginali* ELLER eksku* ELLER stigma* ELLER identitet*
	Ungdomsklub og køn	ungdomsklub* OG køn* ELLER mangfold* ELLER divers* ELLER seksu* ELLER etni* ELLER rac* ELLER krop* ELLER relig* ELLER handicap* ungdomsklub* OG køn* OG toleran* ELLER inklu* ELLER rumlig* ELLER dialog* ELLER normkrit* ungdomsklub* OG køn* OG marginali* ELLER eksku* ELLER stigma* ELLER identitet*
	Klub og køn	klub* OG køn* ELLER mangfold* ELLER divers* ELLER seksu* ELLER etni* ELLER rac* ELLER krop* ELLER relig* ELLER handicap* klub* OG køn* OG toleran* ELLER inklu* ELLER rumlig* ELLER dialog* ELLER normkrit* klub* OG køn* OG marginali* ELLER eksku* ELLER stigma* ELLER identitet*
Svensk	Fritidspedagog eller ungdomspedagog och genus	(fritidspedagog eller ungdomspedagog)* OCH (sex ELLER kön ELLER genus)* ELLER mångfald* ELLER mångfald* ELLER sexuel* ELLER etnisk* ELLER ras* ELLER krop* ELLER relig* ELLER handicap*
	Fritids- eller ungdomsklubb och genus	(fritidsklubb ELLER ungdomsklub)* OCH (køn ELLER sex ELLER genus)* ELLER mångfald* ELLER mångfald* ELLER sexuell* ELLER etnisk* ELLER ras* ELLER kropp* ELLER relig* ELLER handikapp* (fritidsklubb ELLER ungdomsklub)* OCH (køn ELLER sex ELLER genus)* OCH toleran* ELLER inklu* ELLER rumslig* ELLER dialog * ELLER normkrit* (fritidsklubb ELLER ungdomsklub)* OCH (køn ELLER sex ELLER genus) OCH marginel* ELLER eksku* ELLER stigma * ELLER identitet *
	Fritidshem och genus	fritidshem* OCH (køn ELLER sex ELLER genus) * ELLER mångfald* ELLER mångfald* ELLER sexuel* ELLER etnisk* ELLER ras* ELLER kropp* ELLER relig* ELLER handikap* fritidshem* OCH (køn ELLER sex ELLER genus)* OCH tolerans* ELLER inklu* ELLER rumslig* ELLER dialog * ELLER normkrit* fritidshem* OCH (køn ELLER sex ELLER genus) * OCH marginell * ELLER eksku* ELLER stigma* ELLER identitet*
Norsk	Fritidspedagog og kjønn	fritidspedagog* OG kjønn* ELLER mangfold* ELLER * ELLER seksuell* ELLER etnisk* ELLER ras* ELLER krop* ELLER relig* ELLER handikap* fritidspedagog * OG kjønn* OG tolerans* ELLER inklu* ELLER romlig * ELLER dialog* ELLER normkritt* fritidspedagog* OG kjønn* OG marginal* ELLER eksku* ELLER stigma* ELLER identitet*
	Fritidsklubb og kjønn	fritidsklubb* OG kjønn* ELLER mangfold* ELLER ELLER seksuel* ELLER etnisk* ELLER ras* ELLER kropp* ELLER religion * ELLER handikap* fritidsklubb* OG kjønn* OG tolerans* ELLER inklu* ELLER romlig* ELLER dialog* ELLER normkrit* fritidsklubb* OG kjønn* OG marginal * ELLER eksku* ELLER stigma * ELLER identitet *
	Ungdomsklubb og kjønn	ungdomsklubb * OG kjønn * ELLER mangfold * ELLER mangfoldig * ELLER seksuell* ELLER etnisk * ELLER rase* ELLER kropp* ELLER relig* ELLER handikap* ungdomsklubb* OG kjønn* OG toleran* ELLER inklu* ELLER romlig* ELLER dialog * ELLER normkrit* ungdomsklubb* OG kjønn* OG marginal* ELLER eksku* ELLER stigma* ELLER identitet*

Oversigt 1: Søgeord og søgestreng.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Databasesøgningen var endvidere afgrænset til fagfællebedømte (peer-reviewed) artikler, bogkapitler, tidsskriftsartikler, ph.d.-afhandlinger og forskningsrapporter, som er skrevet af forskere ved universiteter eller professionshøjskoler.

For at sikre systematik og transparens blev hver søgning logget med angivelse af anvendte søgeord, kommentarer til søgningen, søgningens url samt antal hits. Nedenstående er et udpluk af eksempler på, hvordan søgninger er blevet dokumenteret. Oversigt 2 giver indblik i, hvordan de forskellige databaser havde forskellige søgemuligheder, samt hvordan søgningerne hittede.

Database	Søgeord	Notat om søgningen	Dato	Link	Hits
SwePub https://swepub.kb.se/	fritidspedagog* AND sex*	Det var ikke muligt at vælge "refereegranskat"/peer-reviewed.	27/1/22	http://www.swepub.kb.se/hitlist?d=swepub&q=fritidspedagog*+AND+sex*&f=simp&spell=true&hist=true&p=1	3
	fritidspedagog* AND dialog*	Det var ikke muligt at vælge "refereegranskat"/peer-reviewed	27/1/22	http://www.swepub.kb.se/hitlist?d=swepub&q=fritidspedagog*+AND+dialog*&f=simp&spell=true&hist=true&p=1	3
	fritidspedagog* AND normkrit*	Det var ikke muligt at vælge "refereegranskat"/peer-reviewed	27/1/22	http://www.swepub.kb.se/bib/swepub:oai:gupub.gu.se/283901	1
AU https://pure.au.dk/portal/da/organisations/8000/publications.html	"Unge" "køn"	Hitte ikke på vores hovedkategorier (fx fritidspædagog og køn), så eksperimenterede med forskellige synonymer: søgte på "nøgleord" og "peer-review"	18/1/22	https://pure.au.dk/portal/da/organisations/8000/publications.html?query=%22unge%22+%22k%C3%B8n%22&organisationName=&organisations=&publicationcategory=41312157&publicationYearsFrom=&publicationYearsTo=&type=&peerreview=true&publicationstatus=	63
	"unge" "køn" "krop"		10/1/22	https://pure.au.dk/portal/da/organisations/8000/publications.html?query=+%22unge%22+%22k%C3%B8n%22+%22krop%22&organisationName=&organisations=&publicationcategory=41312157&publicationYearsFrom=&publicationYearsTo=&type=&peerreview=false&publicationstatus=	4
UC-Viden https://www.ucviden.dk/	fritidspædagog* OG køn*		31/1/22	https://www.ucviden.dk/da/publications/?search=fritidsp%C3%A6dagog*+OG+k%C3%B8n*&originalSearch=fritidsp%C3%A6dagog*+OG+k%C3%B8n*&pageSize=50&ordering=rating&descending=true&showAdvanced=false&allConcepts=true&inferConcepts=true&searchBy=RelatedConcepts	0
	fritidspædagog* OG mangfold*			https://www.ucviden.dk/da/publications/?search=fritidsp%C3%A6dagog*+OG+mangfold*&originalSearch=fritidsp%C3%A6dagog*+OG+mangfold*&pageSize=50&ordering=rating&descending=true&showAdvanced=false&allConcepts=true&inferConcepts=true&searchBy=RelatedConcepts	6

Oversigt 2: Eksempler på søgningslog.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

RESULTATER FRA DE FØRSTE SØGNINGER

Alt i alt blev der foretaget 390 søgninger med i alt 3993 hits. Oversigt 3 nedenfor viser fordeling mellem hits og søgninger, som danner grundlag for vores udvælgelsesproces.

Databaser	Hits
Danmark	
AAU: Aalborg Universitets Forskningsportal	275 hits ud af 31 søgninger
SDU: Syddansk Universitets Forskningsportal	178 hits ud af 22 søgninger
RUC: Roskilde Universitets Forskningsdatabase	619 hits ud af 22 søgninger
KU: Københavns Universitets Forskningsportal	209 hits ud af 25 søgninger
AU: Aarhus Universitets Forskningsportal	160 hits ud af 20 søgninger
UC Viden: Professionshøjskolernes Vidensdatabase	70 hits ud af 85 søgninger
Sverige	
SwePub: Den svenske nationale forskningsdatabase	1135 hits ud af 100 søgninger
Norge	
Cristin: Current research information system in Norway	1347 hits ud af 90 søgninger
I alt	3993 hits

Oversigt 3: Antal søgninger og hits per database.

Oversigt 3 viser, at søgningerne resulterede i 3993 hits. Det viste sig hurtigt, at databaserne generelt responderede dårligt på de anførte søgestrengte og inkluderede store mængder publikationer, som enten ikke havde med fritidspædagogisk arbejde med unge at gøre eller ikke omhandlede køn og mangfoldighed.

Ligeledes inkluderede søgningerne publikationer, der omhandlede pædagogisk arbejde med unge, køn og mangfoldighed i hele deres hverdagsliv og ikke specifikt i fritidspædagogiske sammenhænge. Fx publikationer som forskningsmæssigt interesserede sig for pædagogisk arbejde med unge i uddannelse, i skolen, på opholdssteder, på lukkede institutioner mv. Desuden inkluderede søgningerne også stor gentagelse af publikationer, som hittede på forskellige søgestrengte. Se oversigt 4 nedenfor.

Da litteraturstudiet specifikt er optaget af, hvilke problemkonstruktioner der knytter sig til fritidspædagogisk arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv i Skandinavien fra 1990'erne og frem til i dag, blev en række udvælgelseskriterier fastlagt. Udvalgelseskriterierne tjener til at indsnævre publikationerne til at omhandle fritidspædagogisk arbejde med unge, køn og mangfoldighed i sammenhæng med hinanden. Disse udvælgelseskriterier gennemgås i rapportens anden del.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Uge 5 2022: Database: RUC/Søgning	1990-1999	2000-2009	2010-2019	2020-	Udvalgte
<p>Søgning 5:</p> <p>https://forskning.ruc.dk/da/searchAll/advanced/?allThese=ungdomsklub&exactPhrase=&or=&minus=&family=publications&doSearch=S%C3%B8gning&slowScroll=true&resultFamilyTabToSelect=</p>			<p>Kampen om computertiden: om unges højfrekvente og problematiserede brug af computerspil, Brus, A. B., 2015.</p> <p>Færre radikaliserede gennem en effektiv og sammenhængende indsats: Anbefalinger fra ekspertgruppen til forebyggelse af radikalisering, Larsen, C. H., 2015.</p> <p>PIGELIV OG FÆLLES LÆREPROCESSER: Aktionsforskning med minoritetspiger i et alment boligområde, Gitz-Johansen, T., Kampmann, J. & Juhlin, S. M. H., 2011.</p>	<p>Nabo: Unges oplevelser af social inklusion i Danmark Mogensen, K. H., 2020.</p>	4 udvalgte ud af 16 hits, hvoraf 3 overlapper
<p>Søgning 6:</p> <p>https://forskning.ruc.dk/da/searchAll/advanced/?allThese=%22ungdomsklub%22+%22p%C3%A6dagog%22&exactPhrase=&or=&minus=&family=publications&doSearch=S%C3%B8gning&slowScroll=true&resultFamilyTabToSelect=</p>			<p>PIGELIV OG FÆLLES LÆREPROCESSER: Aktionsforskning med minoritetspiger i et alment boligområde Gitz-Johansen, T., Kampmann, J. & Juhlin, S. M. H., 2011.</p> <p>Færre radikaliserede gennem en effektiv og sammenhængende indsats: Anbefalinger fra ekspertgruppen til forebyggelse af radikalisering, Larsen, 2015.</p>	<p>Nabo: Unges oplevelser af social inklusion i Danmark Mogensen, K. H., 2020.</p>	3 udvalgte ud af 10 hits, hvoraf 3 overlapper

Oversigt 4: Eksempler på overlappende søgeresultater. Grønne titler angiver udvalgte titler, røde titler angiver overlappende titler.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

ANDEN DEL

Undersøgelserprocessen

I denne del af rapporten gennemgås de udvælgelseskriterier, der ligger til grund for udvalget af publikationer, som er medtaget i litteraturstudiet.

Herefter gennemgås studiets kodningsproces kort. Afslutningsvis præsenteres studiets analysestrategi til identifikation af typer og tendenser i det fritidspædagogiske arbejde med unge, køn og mangfoldighed.

UDVÆLGELSESKRITERIERNE

Første kriterie i udvælgelsesprocessen var, at de udvalgte publikationer skulle omhandle fritidspædagogisk arbejde, pædagogisk arbejde eller pædagogiske problemkonstruktioner i forhold til unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv. Dvs. forskningspublikationer som placerede sig inden for et pædagogisk problemfelt, der vedrører unge, pædagogik, køn og mangfoldighed.

Jf. forskningsprojektets fokus på fritidspædagogisk arbejde med unge og unge i klubtilbud, indbefatter unge her unge i alderen 12-18 år. Med pædagogik forstås pædagogiske indsatser, tiltag eller opmærksomheder, som beskæftiger sig med unge i et køns- eller mangfoldighedsperspektiv. Mangfoldighed forstås her som ungegrupper defineret ved de gængse sociale kategorier såsom køn, klasse, etnicitet, religion, handicap eller seksualitet.

Andet kriterie i udvælgelsesprocessen var, at de udvalgte publikationer havde at gøre med pædagogiske indsatser med unge i fritiden, herunder fritidsliv og klub. Dermed ekskluderedes publikationer, der omhandler unge i uddannelse, i skole eller i andre institutionelle sammenhænge.

Med afsæt i udvælgelseskriterierne blev samtlige søgeresultater gennemlæst på overskrift- og abstract-niveau og registreret efter land og årti. Oversigt 5 nedenfor viser, hvordan de udvalgte publikationer fordelte sig.

	Danmark	Sverige	Norge
1990-1999	0	0	0
2000-2009	8	2	0
2010-2019	17	2	0
2020-2022	7	0	0
I alt	32	4	0

Oversigt 5: Fordeling af udvalgte publikationer på årti og land.

Som oversigten viser, leder udvælgelseskriterierne til en kraftig reduktion af de samlede søgeresultater på 3993 hits til en udvælgelse af 36 publikationer⁴.

Det indikerer først og fremmest, at der er bedrevet sparsom forskning inden for litteraturstudiets undersøgelsesfelt, og i særdeleshed når det afgrænses til at omhandle pædagogisk arbejde med unge, køn og mangfoldighed i *fritiden*. Dernæst viser oversigt 5, at der ud af de 3993 søgeresultater ikke blev inkluderet nogen forskningspublikationer fra perioden 1990-1999. Der eksisterer angiveligt forskning, der har behandlet fritidspædagogisk arbejde med unge, køn og mangfoldighed i denne periode, men disse synes ikke at være blevet registreret i databaserne og er således ikke medtaget i dette litteraturstudie. Det er dog også en mulighed, der ikke blev publiceret fagfællebedømte forskningspublikationer om fritidspædagogisk arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv. Dette til trods, kan der iagttages en kvantitativ stigning på næsten 50% pr. årti fra 2000'erne til 2010'erne. Dette tyder på en stigende forskningsmæssig interesse for og opmærksomhed på køn og mangfoldighed i fritidspædagogisk arbejde med unge.

⁴ Se bilag 1 for litteraturliste over udvalgte publikationer.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Desuden kan der iagttages en tydelig overrepræsentation af udvalgte danske publikationer. Det indikerer, at der i Danmark er en langt større forskningsmæssig opmærksomhed på fritidspædagogisk arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv end i Sverige og Norge.

Dette er en interessant iagttagelse, da Sverige i de seneste 20 år har gjort sig særlig bemærket, når det omhandler pædagogisk arbejde med førskolebørn, køn, mangfoldighed og normkritik (Björkman et al., 2021). Dette synes dog ikke at være tilfældet, når det kommer til fritidspædagogisk arbejde med unge, køn og mangfoldighed.

FØRSTE KODNING AF DE UDVALGTE PUBLIKATIONER

På baggrund af ovenstående udvælgelsesproces blev alle udvalgte publikationer grundigt gennemlæst og kodet efter publikationens "sociale kategori" (type af ungegruppe), "problemkonstruktion" (problemet som de unge eller pædagogerne behæftes med) og "pædagogisk løsningshorisont" (den pædagogiske løsning på problemet) samt registreret i et nyt oversigtsskema.

Denne analytiske kodningsstrategi er inspireret af Marta Padovan-Özdemirs analyser af pædagogiske problemløsningskonstruktioner i folkeskolens møde med indvandreleven (2016, 2019) og Carol Bacchis policy-analyser (2009). Nedenstående er et eksempel fra kodningen af en svensk publikation.

Publikation	År	Land	Social kategori	Problem-konstruktion	Pædagogisk løsningshorisont
<p>Möjligheternas arena?: Barns och ungas samtal om tjejer, killar, känslor och sexualitet på en virtuell arena / Cecilia Löfberg</p> <p>Link til online full version: http://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:198818/FULLTEXT01.pdf</p>	2008	Sverige	<p>Digitale unge: Unges konstruktion af kønnede normer og værdier gennem online kommunikation</p> <p>"Med udgangspunkt i barndommens sociologi omhandler dette speciale børns sociale interaktion på en hjemmeside designet til unge, hvor spørgsmål om maskulinitet, femininitet, følelser og seksualitet diskuteres. Det generelle formål er at udforske meningskonstruktionen i forhold til disse problemstillinger"</p> <p>Afhandlingen identificerer online interaktionsmønstre.</p>	<p>Pædagogisk problem: Normer og værdier medieres online, hvor nogle ting er lettere at tale om end de er i den virkelige verden. Hvordan håndterer pædagoger det?</p>	<p>Pædagogisk løsning: Pædagoger bør anerkende online kommunikation som en platform, hvor børn og unge opnår social viden og erkendelse.</p> <p>"online communication can be seen as a context where children and young people have access to social knowledge and a space to reflect upon ideas, norms and values about these topics created both in their own peer culture and in adult society at large"</p>

Oversigt 6: Eksempel på første kodning.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Ved at registrere og kode de udvalgte publikationer, som vist i ovenstående oversigt 6, muliggjordes en tværlæsning af publikationerne, der kunne danne analytisk grundlag for udvikling af en forskningstypologi.

ANALYSESTRATEGI

Typologien er oparbejdet på baggrund af en induktiv kodning af de 36 udvalgte forskningspublikationer med inspiration fra Grounded Theory (Madsen, 2003, s. 80–86) og kvalitativ empirisk grounded typologiuudvikling (Kluge, 2000).

Denne tilgang indebar konstruktionen af tre grundkategorier; ungetype, problemkonstruktion og pædagogisk løsningshorisont.

Den førstnævnte af disse grundkategorier har været styrende for den første kodning af materialet. Herefter er der blevet udarbejdet underkategorier på baggrund af diverse attributter eller karakteristika tilskrevet de unge i materialet. Sidenhen er disse underkategorier blevet kondenseret og sammenstillet i syv typer af unge, der er blevet gjort til genstand for fritidspædagogisk arbejde: *Digitale unge*, *Etnisk minoriserede unge*, *Radikaliserede unge*, *Udsatte unge*, *Geografiserede unge*, *Festende Unge* og *Kønnede unge*.

Hver af disse ungetyper er efterfølgende blevet sammenholdt med de pædagogiske problemkonstruktioner og løsningshorisonter, som tillægges disse ungetyper i forskningslitteraturen.

Typologien er således en syntese af fællestræk og mønstre på tværs af de udvalgte publikationer og tegner på den måde et billede af, hvilke typer af unge der er blevet behæftet med forskellige typer af pædagogiske problematiseringer og løsningshorisonter i de seneste 20 år. Typologien har derfor også en deskriptiv karakter (Elman, 2009, s. 122).

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

TREDJE DEL

En forskningstypologi over fritidspædagogisk arbejde med unge, køn og mangfoldighed

Formålet med en forskningstypologi over fritidspædagogisk arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv er todelt. Dels er formålet at give et analytisk overblik over, hvilke grupper af unge der i de seneste 20 år er blevet gjort til genstand for fritidspædagogisk arbejde i relation til køn og mangfoldighed.

Dels er formålet at vise, hvilke pædagogiske problemkonstruktioner og pædagogiske løsningshorisonter disse ungetyper behæftes med. Herigennem sigter typologien at synliggøre tendenser i det fritidspædagogiske arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv.

Ungetype	Problemkonstruktion	Pædagogisk løsningshorisont
Digitale unge (5 udvalgte publikationer, se bilag 2)		
Gamer-unge	Unge's højfrekvente brug af computerspil har såvel forældres som offentlighedens opmærksomhed, fordi man er bekymret for, at de unge bliver isolerede, ensomme og afkoblede de analoge fællesskaber med andre unge. Især er man bekymret for unge, som allerede synes at stå uden for de analoge fællesskaber pga. diagnoser mv.	Pædagoger bør anerkende det virtuelle rums sociale potentialer, og hvordan det kan understøtte unges identitetsudvikling, trivsel og oplevelse af fællesskab. I tillæg foreslås det, at pædagoger arbejder med de unges perspektiver og anerkender de unges ressourcer i forhold til fx mestring af computerspil.
SoMe-unge	Pædagoger er ikke fagligt klædt på til at understøtte de unges SoMe-liv, som fx deres praktisering af venskaber på sociale medier.	Pædagoger bør ud fra et ungeperspektiv anerkende, at sociale medieplatforme indgår som en integreret del af de unges venskabsrelationer og sociale liv. Pædagoger bør derfor tilegne sig viden om, hvordan de unge bruger sociale medier, og hvordan de kan understøtte de unges digitale liv og fællesskaber. Der efterlyses i denne sammenhæng mere pædagogisk forskning om, hvordan pædagoger kan understøtte unges digitale fællesskaber.
Unge på chatten	Pædagogers muligheder og udfordringer forbundet med anonym rådgivning af sårbare børn og unge via internetbaseret chat.	Udvikling af samtalemeter til pædagoger og praktikere, således at de bliver bedre til både at lytte til de unges udsagn og hjælpe de sårbare unge til at kunne håndtere deres problemer.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Ungetype	Problemkonstruktion	Pædagogisk løsningshorisont
Etnisk minoriserede unge (7 udvalgte publikationer, se bilag 2)		
Minoritetsdreng	Minoritetsdreng betragtes som grundlæggende ressourcetsvage og som nogle, der står i opposition til det danske samfund. Pædagoger behandler dem ud fra et mangel- og problemsyn, hvor der pædagogisk skal kompenseres for deres utilstrækkeligheder socialt som sprogligt.	Pædagoger bør have indsigt i, hvordan sammenvævninger af maskulinitet og etnisk/racial andethed produceres og bearbejdes blandt marginaliserede unge med indvandrerbaggrund i Danmark. Med et pædagogisk fokus på de unges brug af og engagement i rapmusik og hiphop, kan pædagoger blive klogere på, hvordan musik kan forstås som en social og sproglig ressource blandt unge drenge med minoritetsbaggrund. Tillige kan musikken fungere forebyggende i forhold til de unge drenges oppositionsidentitet i forhold til skolen og andre pædagogiske instanser.
Minoritetspiger	Unge piger med minoritetsbaggrund behandles pædagogisk ud fra et mangel- og problemsyn, hvor fokus er på pigernes manglende kulturelle, sociale og sproglige kompetencer.	Pædagogiske ressourceorienterede indsatser med fokus på de unge pigers hverdagslivsperspektiver. Gennem fortælleværksteder som pædagogisk metode kan pædagogerne komme til en dybere forståelse af pigernes hverdagsliv og de problemer, de oplever. Med en sådan tilgang kan pædagoger identificere sociale ressourcer blandt pigerne.
Bande-dreng	Pædagoger er bekymrede for unge drenge med etnisk minoritetsbaggrunds spirende aspiration for gadebandemiljøet og deres potentielle kriminelle løbebane.	Pædagogisk forebyggelsesarbejde gennem fx gadeplansarbejdere, som kan etablere en kobling mellem det etablerede system og de unges verden. Pædagoger kan med "fornemmelse" for de unge inddrage dem i problem- og konfliktløsning og dermed give dem erfaringer med at deltage i ansvarsfulde positioner. Og/eller: Udvikling af socialpædagogiske indsatser som fokuserer på de unges egne hverdagslivsperspektiver. Dette indebærer, at pædagoger erkender, at bandemiljøet udgør et fundament i de unges tilværelse, der skaber mening og retning for de unge.
Radikaliserede unge (1 udvalgt publikation, se bilag 2)		
Politisk/religiøst radikaliserede unge	Velfærdsprofessionelle som lærere og pædagoger oplever, at flere og flere unge siger nej tak til de danske demokratiske værdier. Der er derfor pædagogisk bekymring for, om de unge er i fare for at blive religiøst og/eller politisk radikaliseret.	Udvikling af undervisningsmaterialer som handler om, hvordan bl.a. ungdomsklubber kan styrke unges demokratiske dannelse og medborgerskab.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Ungetype	Problemkonstruktion	Pædagogisk løsningshorisont
Udsatte unge (6 udvalgte publikation, se bilag 2)		
Psykisk sårbare unge og unge med diagnoser	Psykisk sårbare unge eller unge med diagnoser og deres marginalisering i skole og fritid samt begrænset deltagelse i lokalsamfundet.	Inklusionsarbejde gennem frivilligdrivet fritidspædagogik i rum udenfor skolen med involvering af forskellige frivillige aktører. Fokus er det "fælles tredje" og fællesskabende aktiviteter for unge. De fællesskabende aktiviteter kan lede til identitetsforanderende empowerment af de udsatte unge. Og/eller: Pædagogisk relations- og netværksarbejde med de unge ved at engagere de unge til deltagelse i lokalsamfundet.
Handicappede unge	Unge med nedsat funktionsevne og begrænsede muligheder for at deltage i fritids- og foreningsliv.	Pædagogisk arbejde med inklusion gennem idrætsaktiviteter i fritidsregi.
LGBTQ+ unge	LGBTQ+ unge risikerer at blive udelukket fra fællesskaber i skole, arbejde eller fritidsliv pga. af deres kønsidentitet eller seksualitet.	Pædagoger bør understøtte de unges sociale inklusion med afsæt i de unges perspektiver og anerkende de unges ressourcer og som eksperter på deres egne liv.
Geografiserede unge (5 udvalgte publikationer, se bilag 2)		
Unge fra ghettoen	Unge i udsatte boligområder eller områder på regeringens "ghetto-liste" er i risiko for at opleve territorial stigmatisering pga. negativ mediemæssig og politisk opmærksomhed. Mange af disse unge behandles kompensatorisk for deres pædagogisk bestemte utilstrækkeligheder.	Fokus på en "community psykologisk tilgang", hvor pædagogiske indsatser går på tværs af fritids- og skoleliv. De pædagogiske indsatser bør anspore de unge til aktiv deltagelse og muliggøre medbestemmelse, hvilket kan give de unge en oplevelse af meningsfuldhed i deres liv. Og/eller: Fritidspædagogiske indsatser, der tager udgangspunkt i de unges lokalområder og idrætsaktiviteter, der opstår på "gaden". Herigennem kan de unge praktisere deres egne selvdtryk og tillige undslippe territoriale stigmatiseringer.
Festende unge (3 udvalgte publikationer, se bilag 2)		
Unge på stoffer	Pædagoger er bekymrede for, at unge, der tager stoffer eller drikker meget, ender i et skadeligt misbrug eller kriminalitet.	Forebyggende pædagogiske indsatser gennem oplysning til de unge. Pædagogerne kan i tillæg tilbyde alternative og meningsfulde fællesskaber for de unge.
Muslimske piger til fest	Pædagoger er bekymrede for, hvordan muslimske piger kan deltage i "danske"-fester, især når der indtages alkohol og andre rusmidler.	Pædagoger bør have viden om, hvordan unge piger med etnisk minoritetsbaggrund anvender forskellige deltagelsesstrategier til unge-fester, som hjælper dem med at balancere mellem nydelse og muslimsk ærbarhed.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Ungetype	Problemkonstruktion	Pædagogisk løsningshorisont
Kønnede unge (9 udvalgte publikationer, se bilag 2)		
Gennem kriminalitet	Unge piger, som begår vold eller kriminalitet, vækker særlig bekymring eller "moralisk panik" hos pædagoger, da pigerne betragtes som dobbeltafvigende i forhold til samfundets normer og deres feminitet.	Pædagogisk fokus på de unge pigers perspektiver på, hvorfor de begår vold og forståelse af, at voldsadfærden er kontekstbestemt. Dvs. volden knytter sig til særlige situationer og erfaringer. Pædagogerne bør dertil have særligt fokus på inklusion af de unge piger i andre fællesskaber, hvor vold ikke er legitimt.
Gennem gaming	Hvordan computerspil henvender sig til bestemte køn og reproducerer bestemte kønsstereotyper og kønnede praksisser, som de unge mimer i deres eget offline hverdagsliv.	Der efterlyses mere pædagogisk forskning om, hvordan computerspil udgør særligt kønnede og seksualiserede handlerum, som kan begrænse de unges seksuelle og kønnede udviklingsrum.
Gennem digital kommunikation	Pædagoger ved ikke nok om, hvordan unge producerer og forhandler seksualiserede og erotiske billeder på nettet, og hvordan unges forhandlinger herom kan lede til bestemte kønnede positioner og tilhørsforhold.	Pædagoger bør have viden om, hvordan unge forhandler og positionerer sig i forhold til seksualiserede og erotiske billeder, hvilke kroppe der hyldes, og hvornår grænserne, for hvad man må vise og ikke vise, sanktioneres mellem de unge.
Gennem krop og seksualitet	Pædagoger har for lidt viden om den seksuelle mangfoldighed i det senmoderne samfund.	Pædagogisk reflektiv tilgang til den professionsfaglige krop, og hvordan pædagogens egne kønnede erfaringer og seksualitet kan fungere som et godt udgangspunkt for samtaler med børn og unge om køn og seksualitet.
Gennem porno	"Pornificering" af det offentlige rum skaber bekymring blandt pædagoger for, hvilken indflydelse det har på unge, at de i stigende grad eksponeres for pornografi.	Pædagoger bør have viden om, hvordan unges kønsidentitet betinger den måde, de møder, bruger og aflæser pornografien. Ligesom de skal have viden om, hvordan de unges kønsidentitet har betydning for, hvordan de unge kritisk forholder sig til det, de ser. Det kan der blandt andet oplyses om vha. undervisningsmaterialer og seksualoplysning.
Gennem idræt	Piger har ikke samme vilkår som drenge, når det gælder deltagelse i idrætsaktiviteter, og pigerne oplever, at drengene har større indflydelse på indholdet i aktiviteterne.	Pædagoger skal have viden om pigers oplevelser af idrætsaktiviteter og vide, at idrætsaktiviteter kan være kønsspecifikke og ofte tilgodeser drengene.

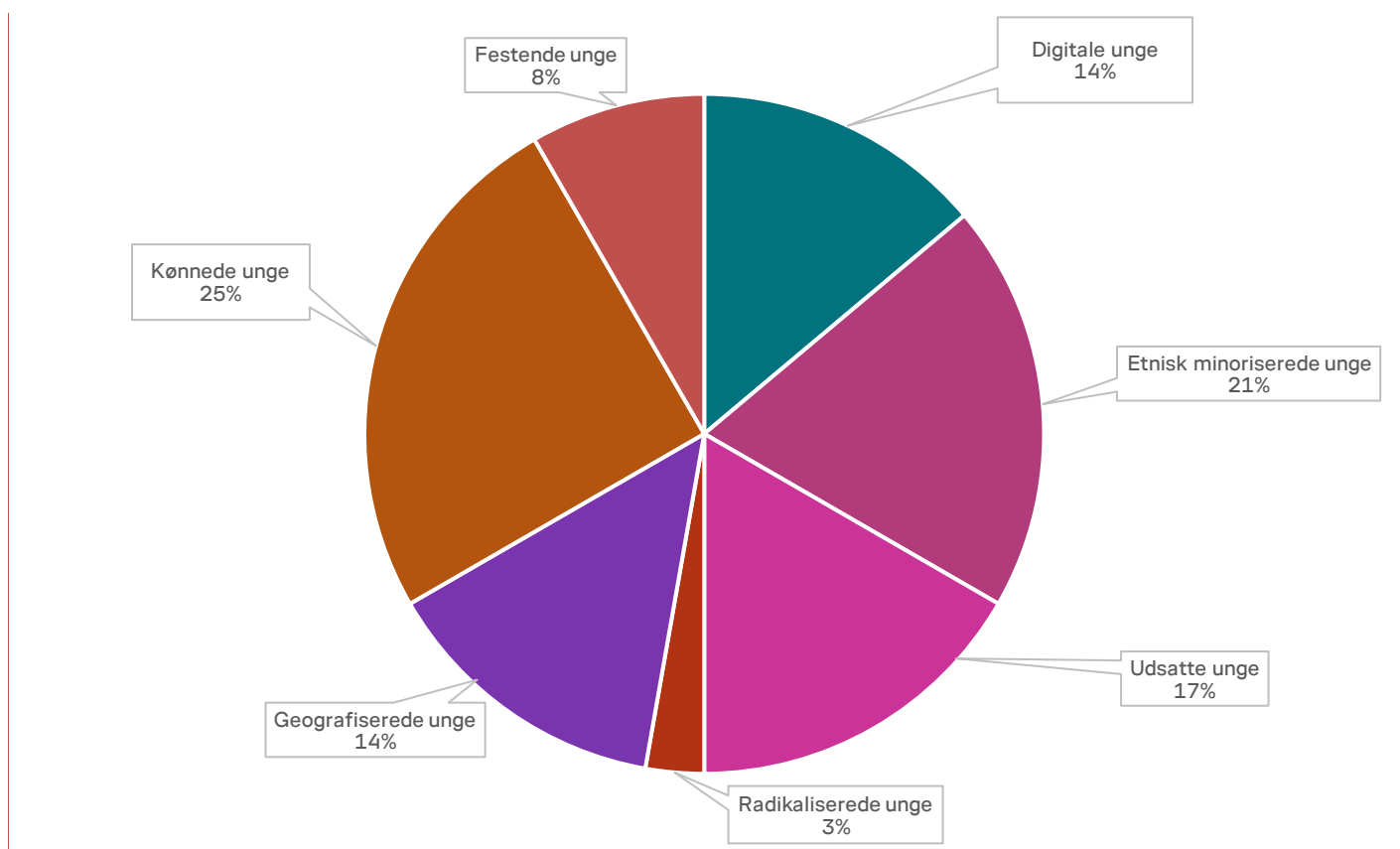
Oversigt 7: Forskningstypologi over fritidspædagogisk arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

PUBLIKATIONERNES KVANTITATIVE FORDELING

Diagrammet nedenfor viser, hvordan antallet af publikationer fordeler sig på ungetyper. Her synliggøres det, at det er ungetyperne *Etnisk minoriserede unge* og *Kønnede unge*, som er stærkest repræsenteret i de udvalgte forskningspublikationer ved hver især at udgøre henholdsvis 21% og 25% af det samlede antal publikationer. Dernæst følger *Udsatte unge* med 17% og *Geografiserede unge* og *Digitale unge* med hver 14%. *Festende unge* og *Radikaliserede unge* fylder mindst i forskningspublikationerne med henholdsvis 8% og 3%.

Fordelingen af publikationerne markerer først og fremmest, at nogle ungetyper er blevet gjort væsentlig mere til genstand for fritidspædagogisk forskning end andre i de seneste 20 år. Mens andre ungetyper i langt mindre grad har fået forskningsmæssig opmærksomhed.

Oversigt 8: Antal publikationer fordelt på ungetyper.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

SAMMENHÆNGE MELLEM PROBLEMKONSTRUKTIONER OG PÆDAGOGISKE LØSNINGER

Ved hjælp af ovenstående forskningstypologi (oversigt 7) kan det iagttages, hvordan problemkonstruktioner og pædagogiske løsningshorisonter varierer alt efter ungetyper og vice versa.

Ungetypen **Digitale unge** illustrerer en overordnet problemkonstruktion, som handler om, hvordan pædagoger håndterer de muligheder og udfordringer, der opstår i forbindelse med unges digitale interaktion. Det kan enten være i forbindelse med de unges højfrekvente brug af gaming (Brus, 2015), de unges praktisering af sociale netværk og venskaber på nettet (M. C. Larsen, 2009, 2010), de unges mediekompetencer i bredere forstand (Drotner, 2000), eller hvordan pædagoger kan støtte udsatte unge gennem chatrådgivning (Sindahl, 2009). Den pædagogiske løsningshorisont for problemerne trækker i vid udstrækning på en ressourceorienteret pædagogisk tilgang med afsæt i de unges perspektiver, hvor pædagogerne skal anerkende de digitale platforme som en central del af de unges sociale liv. Dertil forslås det, at pædagogerne tilegner sig viden om fx de digitale rums sociale potentialer, og hvordan det kan understøtte unges identitetsudvikling, trivsel og oplevelse af fællesskab.

Ungetypen **Etnisk minoriserede unge** er karakteriseret ved en udpræget opmærksomhed på unge drenge, som problematiseres på baggrund af deres etniske minoritetsbaggrund. Den overordnede problemkonstruktion handler, med få variationer, om de unges marginaliserede positioner i det danske samfund og pædagogiske bekymringer om, hvordan det kan lede til sociale modstandsformer i institutionelle sammenhænge. Denne type af unge forstås og problematiseres i høj grad ud fra deres antagne "mangler", hvilket foreslås imødekommet med ressourceorienterede pædagogiske tilgange. Det kan ske enten gennem lokalforankret social inklusion som fx gadeplansarbejde (Mørck, 2007), gennem anerkendelse af de unges perspektiver og de udfordringer, som de oplever i deres hverdagsliv, som fx racisme og diskrimination (Basic, 2013; Gitz-Johansen et al., 2012; Jensen, 2007; Petersen, 2015), eller ved at pædagogerne involverer sig i de unges brug af musik og hiphop (Skjelbo, 2015; Stæhr, 2010).

Ungetypen **Udsatte unge** omhandler unge, som problematiseres ved deres (potentielle) udsathed. Det kan være deres psykiske diagnoser, handicaps, køn eller

seksualitet. Den overordnede problemkonstruktion handler her om pædagogers bekymring for de unges sociale marginalisering og begrænsede deltagelse i det lokale samfundsliv samt fritids- og foreningsliv. For at modvirke dette peger publikationerne på aktivt relations- og inklusionsarbejde med de unge gennem frivilligdrevet fritidspædagogik (Follesø et al., 2016; Ibsen et al., 2012; Mogensen, 2020). Endvidere udpeger den pædagogiske løsningshorisont det tværprofessionelle samarbejde med lokale aktører, hvor der arbejdes med det "fælles tredje" igennem fællesskabende fritidsaktiviteter (M. B. Madsen et al., 2021; Mørck et al., 2021; Wulf-Andersen & Larsen, 2013).

Ungetypen **Radikaliserede unge** er kendetegnet ved grupper af unge, som problematiseres, fordi de siger nej tak til danske demokratiske værdier, og velfærdsprofessionelle som lærere og pædagoger er bekymrede for, om disse unge er i fare for at blive religiøst og/eller politisk radikaliserede. Den pædagogiske løsningshorisont kalder primært på forebyggende indsatser, hvor pædagoger igennem faglig kompetenceudvikling og efteruddannelse får viden om, hvordan de kan styrke de unges demokratiske dannelse og medborgerskab i klubberne (C. H. Larsen et al., 2015).

Ungetypen **Geografiserede unge** er bestemt ved grupper af unge, som problematiseres på grund af deres geografiske placering i udsatte boligområder eller i såkaldte "ghettoer". Den overordnede bekymring er, at de unge er i risiko for at opleve territorial stigmatisering og marginalisering grundet disse boligområdets negative offentlige bevågenhed (Hviid, 2007). Den pædagogiske løsningshorisont for denne type af problematiserede unge består i pædagogers og andre professionelles kompenserende arbejde med de unges pædagogisk bestemte utilstrækkeligheder med et særligt fokus på lokalforankrede pædagogiske indsatser, som går på tværs af fritids- og skoleliv, og som ansporer til de unges aktive deltagelse i lokalområdet og muliggør deres medbestemmelse (Ryom, 2018). Alternativt foreslås fritidspædagogiske indsatser, der tager udgangspunkt i de unges perspektiver på deres lokalområder og de idrætsaktiviteter, der opstår på "gaden" (Børresen, 2008; Børresen & Schytte, 2008; Sand et al., 2020).

Ungetypen **Kønnede unge** omhandler forskellige typer af unge, hvis kønnede identitet identificeres qua deres fritidsinteresser og hverdagsliv (fx gaming og idræt), deres seksuelle orientering, deres voldelige adfærd, eller deres brug af digitale medier. Her illustreres problemkonstruktioner, som fx handler om, hvordan sociale medier og computerspil reproducerer

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

---

bestemte kønsnormer og kønnede og seksuelle praksisser, og som på længere sigt kan have betydning for de unges identitet og udvikling (Löfberg, 2008; Søndergaard, 2019; Sørensen, 2007; Thorhauge, 2019). Endvidere illustreres problemkonstruktioner, som handler om, hvordan kriminelle piger opfattes dobbeltafvigende pga. deres køn (Henriksen, 2013) eller ikke har de samme deltagelsesmuligheder i idræt som fx drenge (Carlman & Hjalmarsson, 2017; Lundvall & Safizadeh, 2011). Her indeholder den pædagogiske løsningshorisont gennemgående en invitation til fritidspædagoger om at forholde sig selvrefleksivt og åbent i relation til de unge. For eksempel igennem refleksioner over egne kønnede positioner. Derudover foreslås forebyggende indsatser igennem fællesskabende aktiviteter i klubben eller andre fritidspædagogiske rum uden for skolen. Grundlæggende indebærer den pædagogiske løsningshorisont, at pædagoger kan forstå og understøtte de unges kønnede og seksuelle mangfoldighed i det senmoderne samfund (Eriksen et al., 2020; Hagelskjær et al., 2021).

Den sidste ungetype **Festende unge** illustrerer to problemkonstruktioner, som enten handler om fritidspædagogers bekymringer om unges alkoholvaner og stofmisbrug (Balvig et al., 2003) eller muslimske pigers deltagelse i og oplevelser af etnisk danske unges festkultur (Bærndt et al., 2017; Holm et al., 2016). Som løsning på førstnævnte problematisering peges der på forebyggende sociale indsatser igennem fællesskabende aktiviteter i fx ungdomsklubben samt oplysning til de unge og faglig opkvalificering af fritidspædagogerne. Løsningen på sidstnævnte problematisering er opbygning af mere viden om festkulturens kønnede praksisser og muslimske pigers oplevelse af deres deltagelsesmuligheder til fester.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

FJERDE DEL

Pædagogiske problem- og løsningstendenser

Typologien viser, hvordan forskellige ungetyper på både varierende og tværgående måder pædagogisk problematiseres og håndteres. Ved hjælp af en tværlæsning af typologiens grundkategorier, kan der iagttages en række fritidspædagogiske tendenser.

I det følgende fremhæves tre tværgående problem- og løsningstendenser, som træder frem af typologien.

MARGINALISEREDE UNGE MØDES I ØJENHØJDE

Tværlæsning af ungetyperne *Etnisk minoriserede Unge*, *Udsatte unge* og *Geografiserede unge* illustrerer fælles problemkonstruktioner, der med få variationer omhandler de unges strukturelle og marginaliserede positioner i det danske samfund, hvilket synes at udløse bekymringer om, hvordan marginaliseringen kan lede til sociale modstandsformer i institutionelle sammenhænge eller manglende deltagelse i det omkringliggende samfund.

Risikoen for social modstand søges imødegået ved at møde disse ungetyper "hvor de er". Det vil sige gennem pædagogiske interventioner i form af fx "Street Labs", idrætsforløb på tværs af skole- og fritid, "Fortællerværksteder" med unge, "Hiphop" og "Fælleskabende fritidsaktiviteter".

Denne anerkendende og ressourceorienterede pædagogiske tilgang tager udgangspunkt i de unges egne hverdagslivsperspektiver, hvor fritidspædagogen igennem relations- og inklusionsarbejde anerkender de unges ressourcer og bringer dem i spil i forhold til at støtte de unges identitetsudvikling og tilhørsforhold. Det tilstræbes, at de unge oplever højere grad af social inklusion i deres nærmiljø.

RISIKO-UNGE SKAL HÅNDBERES MED FOREBYGGELSE OG PROFESSIONALISERING

En læsning på tværs af ungetyperne *Radikaliserede unge* og underkategorierne *Bande-drenge* og *Unge på stoffer* illustrerer fælles problemkonstruktioner, som handler om unge, der enten er kriminelle eller i fare for at begå

kriminelle handlinger. Eller unge som på anden vis udviser uhensigtsmæssig adfærd til fare for samfundsordenen. Her retter de pædagogiske løsninger sig til forskel fra ovenstående generelt mod mere systemisk forebyggelsesarbejde. Dette kommer til udtryk i lokalforankrede tværprofessionelle samarbejder i form af enten netværkssamarbejder mellem familie, skole, politi og klub eller opsøgende gadeplansarbejde. Endvidere peger den pædagogiske løsningshorisont på kompetenceudvikling og professionalisering af lærere og pædagoger i skole- og fritidsregi.

KØN SKAL DER TÆNKES OVER

Ungetypen *Kønnede unge* synes at skille sig ud fra de øvrige ungetyper. Godt nok ses der lignende pædagogiske problematiseringer af formodede risici ved unges brug af digitale platforme og computerspil, som kan have betydning for de unges kønnede identitetsudvikling. Men der ses også i højere grad problemkonstruktioner, som handler om fritidspædagogens manglende viden og kompetencer til at forstå og understøtte de unges kønnede og seksuelle mangfoldighed i det senmoderne samfund. Til forskel fra de to første tendenser, er der her i langt højere grad tale om en pædagogisk løsningshorisont, hvor fritidspædagoger fagligt reflekterer over mulige pædagogiske problematiseringer og deres kontekst- og relationsbestemthed. Fx ved at fritidspædagogerne reflekterer over egne kønnede positioner i praksis eller oparbejder ny viden om unges seksuelle udvikling og kønnede identitetsdannelse i det senmoderne samfund.

Dette tyder på, at når det handler om pædagogens arbejde med unges kønnede identitetsdannelse og seksualitet, så placeres de pædagogiske problem- og løsningskonstruktioner i langt højere grad på fritidspædagogernes banehalvdel, end når det gælder mødet med etniske minoritetsunge eller udsatte unge.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

KONKLUSION OG AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

På baggrund af en systematisk databasesøgning af den eksisterende forskningslitteratur i Skandinavien har det været muligt at afdække *problem- og løsningskonstruktioner i fritidspædagogisk arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv i Skandinavien fra 1990'erne og frem til i dag*. Svaret har dels udmøntet sig i en typologi, dels i en pædagogisk tendensanalyse.

Indledningsvist bør det fremhæves, at databasesøgningen og den efterfølgende udvælgelsesproces viste, at der er bedrevet begrænset forskning om fritidspædagogisk arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv. Dette kan delvist forklares med, at der ifølge Ringskou og Gravesen (2020) i det hele taget eksisterer et sparsomt forskningsfelt for fritidspædagogik i institutioner og aktiviteter udenfor skolen. I alt resulterede dette litteraturstudies databasesøgninger i 3993 søgehits, som på overskrifts- og abstract-niveau blev gennemlæst efter en række inklusions- og eksklusionskriterier. Det ledte til 36 inkluderede forskningspublikationer.

Gennemgangen af de 36 inkluderede publikationer pegede først og fremmest på en overpræsentation af danske forskningspublikationer. Dette synes bemærkelsesværdigt, da Sverige ellers har udmærket sig ved en stærk forskningsmæssig interesse for pædagogisk arbejde med køn, mangfoldighed og ikke mindst normkritik i de seneste 20 år (Björkman et al., 2021). Derfor kan det lille antal inkluderede svenske forskningspublikationer muligvis forklares med et fravær af fritidspædagogisk fokus i forskningsfeltet. Derudover ledte udvælgelsesprocessens inklusions- og eksklusionskriterier også til kun at inkludere publikationer fra 2000'erne og frem.

Rapportens forskningstypologi er oparbejdet på baggrund af en induktiv analytisk tværlæsning af de 36 publikationer med det formål at identificere typer af unge, der har været gjort til genstand for fritidspædagogisk forskning fra 1990'erne og frem til i dag, samt hvilke problemkonstruktioner og pædagogiske løsninger disse ungetyper er blevet behæftet med.

Der tegner sig på denne baggrund et billede af syv overordnede typer af unge, som den fritidspædagogiske forskning har beskæftiget sig med: *Digitale unge*, *Etnisk minoriserede unge*, *Udsatte unge*, *Radikaliserede unge*, *Geografiserede unge*, *Kønnede unge*, *Festende unge*.

Ved hjælp forskningstypologien blev der endvidere foretaget en tværlæsning af de problem- og løsningskonstruktioner, som de forskellige ungetyper er behæftede med, med henblik på at identificere tendenser i fritidspædagogisk arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv. Tre tendenser blev identificeret: 1) *Marginaliserede unge mødes i øjenhøjde*, 2) *Risiko-unge skal håndteres med forebyggelse og professionalisering* og 3) *Køn skal der tænkes over*.

Den første tendens *Marginaliserede unge mødes i øjenhøjde* peger på en ressourceorienteret pædagogisk tilgang, hvor pædagoger med afsæt i de unges perspektiver og interesser udøver relations- og inklusionsarbejde med henblik på at fremme de unges oplevelse af tilhør.

Den anden tendens *Risiko-unge skal håndteres med forebyggelse og professionalisering* peger på systemisk forebyggelsestilgang, som baserer sig på lokalføret netværkssamarbejde mellem lokale aktører samt kompetenceudvikling og professionalisering af pædagoger med henblik på at bringe bestemte grupper af unge ud af risikofyldte positioner og løbebaner.

Den tredje tendens *Køn skal der tænkes over* peger på en selvrefleksiv tilgang i det fritidspædagogiske arbejde med unge i et kønsperspektiv. Dette indebærer, at fritidspædagogen overvejer den kulturelle og samfundsmæssige kontekst for deres pædagogiske bekymringer for kønnede unge.

Tendensanalysen indikerer, at der anslås mere refleksive pædagogiske løsningshorisonter, når det kommer til spørgsmål om unges seksuelle og kønnede identitetsdannelse. Derimod synes der i højere grad at være en tendens til at løse problemer med etnisk minoriserede unge eller udsatte unge ved hjælp af tværprofessionelle og tværsektorielle organiseringer eller med aktiviteter i øjenhøjde med de unge.

Dette litteraturstudie og forskningstypologien har således bidraget til at synliggøre, hvordan bestemte typer af unge behæftes med bestemte former for pædagogiske problematiseringer, som løses indenfor særlige pædagogiske løsningshorisonter. Dette rejser spørgsmålet om, hvordan det fritidspædagogiske arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv udvikles yderligere for at styrke de unges mangfoldige identitetsdannelse og udfoldelses- og deltagelsesmuligheder

Forskningstypologiens og tendensanalysens udpegning af herskende fritidspædagogiske problem- og

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

---

løsningskonstruktioner synes at kalde på en nærmere undersøgelse af de normer, som har indflydelse på fritidspædagogers problematiseringer af ungeliv i et køns- og mangfoldighedsperspektiv.

Pædagogiske problem- og løsningskonstruktioner er nemlig relations- og kontekstbestemte – det vil sige kultur- og samfundsbestemte og dermed normbestemte. Udvikling af normkritiske perspektiver i det fritidspædagogiske arbejde med unge vil kunne kvalificere fritidspædagogers bevidsthed om egne normer og normalitetsforståelser, og hvordan de som fritidspædagoger agerer som henholdsvis normbærere, normbrydere og normbyggere (Lärarnas Riksförbund, 2015).

På den måde kan forskning i og udvikling af normkritiske perspektiver i fritidspædagogisk arbejde fungere som et vigtigt supplement til det fritidspædagogiske arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv og forhåbentlig styrke fritidspædagogisk forebyggelse af marginalisering, diskrimination og social eksklusion.

VÆRD AT OVERVEJE

Forskningstypologien kan bruges som et historisk bagtæppe til at forstå de problem- og løsningskonstruktioner, der dominerer det aktuelle fritidspædagogiske arbejde med unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv. I forlængelse heraf kan pædagoger bruge typologien og tendensanalysen som et pædagogisk analyse- og refleksionsredskab til at overveje, hvilke problem- og løsningskonstruktioner der præger deres egen fritidspædagogiske praksis i arbejdet med de unge i et køns- og mangfoldighedsperspektiv. På den måde kan man som fritidspædagog blive klogere på, hvor ens egen praksis og tilgang til de unge er indlejret i forskellige måder at problematisere bestemte typer af unge og hvilke løsninger det udløser. Det er vigtigt for at kunne give de unge mangfoldige deltagelses- og tilblivelsesmuligheder i klubben.

Som fritidspædagog kan man således overveje:

- Hvad kendetegner de typer af unge, jeg arbejder med?
- Hvad bekymrer mig hos disse typer af unge?
- Hvordan arbejder jeg pædagogisk med disse typer af unge?
- Hvilke muligheder eller begrænsninger stiller min pædagogiske praksis for de unges deltagelses- og tilblivelsesmuligheder i klubben?
- Hvad ville der ske med min pædagogiske praksis, hvis jeg beskrev eller bekymrede mig om de unge på en anden måde?

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Litteraturliste

- Agerschou, T., Larsen, J., & Bak, S. (2021). Fritids- og ungdomspædagogikkens historie og moderne opgave. *Tidsskrift for Socialpædagogik*, 24(2), 5–16.
- Bacchi, C. L. (2009). *Analysing policy: What's the problem represented to be?* Pearson.
- Balvig, F., Holmberg, L., & Sørensen, A.-S. (2003). *Ungdomsliv i Ringsted 2002: Resultater fra en interviewundersøgelse i ungdomsklubberne*. Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet.
http://www.ringstedprojektet.dk/sider/Ungdomsliv_i_Ringsted.pdf
- Basic, G. (2013). Etnifierad övervakning och social kontroll på ungdomsvårdsinstitutioner. I A. Peterson & M. Åkerström (Red.), *Den sorterande ordningsmakten: Studier av etnicitet och polisiär kontroll* (s. 177–200). Bokbox förlag.
- Björkman, L., Bromseth, J., & Hill, H. (2021). Normkritisk pedagogik – framväxten och utvecklingen av ett nytt begrepp i den svenska utbildningskontexten. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk*, 7, 179–195.
<https://doi.org/10.23865/ntpk.v7.2314>
- Brus, A. (2015). *Kampen om computertiden: Om unges højfrekvente og problematiserede brug af computerspil*. Forskerskolen i Livslang Læring, Roskilde Universitet.
- Bærndt, M. F., Kolind, T., & Søgaard, T. F. (2017). Fester, rygter og selvkontrol: Unge minoritetskvinder i den danske alkoholkultur. I V. A. Frank, T. F. Søgaard, & J. Bjønness (Red.), *Køn og rusmidler: Brug, behandling og kontrol* (s. 61–83). Aarhus Universitetsforlag.
- Børresen, S. K. (2008). *Konflikter i boligområder: Opfattelser og håndtering*. Statens Byggeforskningsinstitut.
- Børresen, S. K., & Schytte, B. (2008). *Unge udeliv i multietniske boligområder*. Statens Byggeforskningsinstitut.
- Carlman, P., & Hjalmarsson, M. (2017). *Genusrelaterede erfaringer av Idrottsskolan*. Nationell konferens i pedagogiskt arbete, Göteborg.
- Dahl, K. M., Henze-Pedersen, S., Vernstrøm Østergaard, S., & Østergaard, J. (2018). *Unge opfattelser af køn, krop og seksualitet*. VIVE.
<https://www.vive.dk/media/pure/7006/1765710>
- Drotner, K. (2000). Bred mediebrug, bedre kompetencer? Om forholdet mellem medieanvendelse og kompetencer hos de 15-18-årige. *MedieKultur: Journal of media and communication research*, 16.
<https://doi.org/10.7146/mediekultur.v16i0.1138>
- Elman, C. (2009). Explanatory Typologies in Qualitative Analysis. I D. Byrne & C. Ragin, *The SAGE Handbook of Case-Based Methods* (s. 121–131). SAGE Publications Ltd.
<https://doi.org/10.4135/9781446249413.n7>
- Eriksen, J., Oreskov, S., & Baagøe Nielsen, S. (2020). Krop og seksualitet i pædagogisk arbejde med børn, unge og forældre. I S. Baagøe Nielsen, G. R. Hansen, & A. Erlandson Pedersen (Red.), *Køn, seksualitet og mangfoldighed* (2. udg., s. 273–294). Samfundslitteratur.
- Follesø, R., Neidel, A., & Berliner, P. (2016). Unge på vej: Netværk, deltagelse og lokalsamfund. I R. Follesø, T. Wulf-Andersen, & T. Olsen (Red.), *Unge, udenforskab og social forandring: Nordiske perspektiver* (1. udgave, s. 165–185). Frydenlund Academic.
- Gitz-Johansen, T., Kampmann, J., & Juhlin, S. M. H. (2012). *Pigelig og fælles læreprocesser: Aktionsforskning med minoritetsspiger i et alment boligområde*. Roskilde Universitet.
- Hagelskjær, M., Zeuthen, K. E., & Graugaard, C. (2021). Krop, køn og seksualitet. I D. T. Gravesen (Red.), *Pædagogik i skole og fritid* (s. 134–148). Hans Reitzel.
- Hamilton, S. D. P., & Padovan-Özdemir, M. (2020). *Mangfoldighed og ligestilling i dagtilbud. Omfang—Forståelser—Holdninger—Tilgange* [Forskningsrapport]. VIA University College; Forskningscenter for ledelse, organisation og samfund. https://bupl.dk/wp-content/uploads/2020/06/filer-mangfoldighed-og-ligestilling-i-dagtilbud_delrapport1_maj2020v2-19.pdf
- Hamilton, S. D. P., & Padovan-Özdemir, M. (2022). *Normkritisk evalueringskultur i dagtilbud—Muligheder, udfordringer og anbefalinger*. VIA University College Forskningscenter for ledelse, organisation og samfund.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

- Haugegaard, S., Østergaard, Søren, & Østergaard, S. (2020). *Jagten på frirum: Perspektiver på unge, hverdagsliv og fællesskaber*. Ungdomsanalyse.nu.
- Henriksen, A.-K. (2013). *Dramatiske liv: En antropologisk undersøgelse af pigeperspektiver på vold og konflikter* [Ph.D.-afhandling]. Roskilde Universitet.
- Holm, K. E., Frederiksen, K. S., & Kolind, T. (2016). At være optimal: Fester, rusmidler og disciplineret nydelse blandt unge med minoritetsbaggrund. I M. U. Pedersen & S. Ravn (Red.), *Unge liv: Tilhør og udfordringer* (s. 155–174). Aarhus Universitetsforlag.
- Hviid, K. (2007). *"No life": Om gadelivsstil, territorialitet og maskulinitet i et forstads kvarter* [Ph.D.-afhandling]. Aalborg Universitet.
- Ibsen, B., Jespersen, E., Støckel, J. T., Fehsenfeld, M., & Nielsen, L. B. (2012). *Ildrættens outsiders inklusion eller eksklusion af vanskeligt stillede børn og unge i idræt: Evaluering af puljen til idræt for vanskeligt stillede børn og unge*. Center for Forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet.
- Jacobsen, G. H., Larsen, D. O., & Nielsen, O. S. (2020). Arrangementet som pædagogisk handlingsform. *Forskning i Pædagogers Profession og Uddannelse*, 4(1), 14. <https://doi.org/10.7146/fppu.v4i1.119213>
- Jensen, S. Q. (2007). *Fremmed, farlig og fræk: Unge mænd og etnisk/racial andenhed—Mellem modstand og stilisering* [Ph.D.-afhandling]. Aalborg Universitet.
- Kluge, S. (2000). Empirically Grounded Construction of Types and Typologies in Qualitative Social Research. *Forum Qualitative Sozialforschung: Qualitative Social Research*, 1(1). <http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:0114-fqs0001145>
- Larsen, C. H., Ranstorp, M., Oehlenschläger, D., Agerskou, T., & Ekspertgruppen til forebyggelse af radikaliserings. (2015). *Færre radikaliserede gennem en effektiv og sammenhængende indsats: Anbefalinger fra ekspertgruppen til forebyggelse af radikaliserings*. Københavns Kommune.
- Larsen, M. C. (2009). Sociale netværkssider og digital ungdomskultur: Når unge praktiserer venskab på nettet. *MedieKultur: Journal of media and communication research*, 25(47), 45–65. <https://doi.org/10.7146/mediekultur.v25i47.1474>
- Larsen, M. C. (2010). *Unge og online sociale netværk: En neksusanalytisk undersøgelse af medierede handlinger og offentlige diskurser* [Ph.D.-afhandling]. Aalborg Universitet.
- Lundvall, S., & Safizadeh, P. (2011). Möte mellan tillgänglighet och hinder: En explorativ studie om lokala idrottsföreningars arbete med mångfald och muslimska flickors tankar om sitt idrottsdeltagande. *SVEBIS årsbook*, 49–70.
- Lärarnas Riksförbund. (2015). *Det öppna klassrummet. Lathund för ett normkritiskt arbetssätt*. Lärarnas Riksförbund. Studerandeförening.
- Löfberg, C. (2008). *Möjligheternas arena? Barns och ungas samtal om tjejer, killar, känslor och sexualitet på en virtuell arena*. Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet.
- Madsen, M. B., Krebs, I., Frederiksen, H., & Mørck, L. L. (2021). Street-Lab som fællesskabende praksis—Aktiviteter som skaber tilhørsforhold og empowerment. *Menneskelig udvikling, deltagelse og social forandring*.
- Madsen, U. A. (2003). *Pædagogisk etnografi: Forskning i det pædagogiske praksisfelt*. Klim.
- Mogensen, K. H. (2020). *Nabo – Unges oplevelser af social inklusion i Danmark*. Nordic Council of Ministers. <https://doi.org/10.6027/temanord2020-531>
- Mørck, L. L. (2007). *Grænsefællesskaber: Læring og overskridelse af marginalisering*. Roskilde Universitetsforlag.
- Mørck, L. L., Macelly, C., & Westh Henningsen, K. (2021). Fællesskabende fritidsaktiviteter som forebyggelse af marginalisering. *Tidsskrift for Socialpædagogik*, 24(2), 31–38.
- Padovan-Özdemir, M. (2016). Racialised entanglements of teacher professionalisation and problematised immigrant schoolchildren: Crafting a Danish welfare nation-state, 1970–2013. *Paedagogica Historica*, 52(5), 485–506. <https://doi.org/10.1080/00309230.2016.1189441>
- Padovan-Özdemir, M. (2019). Fabricating a Welfare Civilization. I T. Øland, C. Ydesen, M. Padovan-Özdemir, & B. Moldenhawer (Red.), *Statecrafting on the Fringes: Studies of Welfare Work Addressing the Other* (s. 91–164). Museum Tusulanum Press.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Padovan-Özdemir, M., & Hamilton, S. D. P. (2022). At udvikle normkritisk evalueringskultur i dagtilbud. En interventionsetnologisk analyse af muligheder og udfordringer. VIA University College, Forskningscenter for ledelse, organisation og samfund.

Petersen, K. E. (2015). "Hopper du ikke på ambulancen, så mister du chancen": Socialpædagogiske indsatser i arbejdet med unge i bandegrupperinger—Set fra de unge bandemedlemmers perspektiver. *Tidsskrift for Socialpædagogik*, 18(2), 71–83.

Ringskou, L., & Gravesen, D. T. (2020). Med viden skal skole- og fritidspædagogik bygges. *Forskning i Pædagogers Profession og Uddannelse*, 4(1), 13. <https://doi.org/10.7146/fppu.v4i1.119212>

Ringskou, L., Vengsgaard, C., & Bach, C. (2020). Klubpædagogen mellem demokrati, frihed og markedsgørelse? *Forskning i Pædagogers Profession og Uddannelse*, 4(2), 16. <https://doi.org/10.7146/fppu.v4i2.122504>

Ryom, K. (2018). Unge, holdspil og medborgerskab: Det dårlige selskab?: Et lokalt aktionsforskningsprojekt på Ydre Nørrebro. *Forum for Idræt*, 33(1), 28–40. <https://doi.org/10.7146/ffi.v33i1.106492>

Sand, A.-L. (2019). Skal fritiden være i faste rammer? Fritidsorganisatoriske potentialer mellem planlægning og planløshed. *Dansk Sociologi*, 30(1), 1–29.

Sand, A.-L., Jacobsen, G. H., & Elf, N. (2020). Fra «ghetto» til GAME-zone – territorial stigmatisering og stedslige taktikker for selvudtryk blandt unge. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk*, 6, 69–87. <https://doi.org/10.23865/ntpk.v6.1642>

Sindahl, T. N. (2009). Anonym chatrådgivning af børn og unge. *Nordisk sosialt arbeid*, 28(3–04), 194–206. <https://doi.org/10.18261/ISSN1504-3037-2008-03-04-04>

Skjelbo, J. F. (2015). *Musik blandt unge med muslimsk baggrund: En etnologisk undersøgelse af praksis* [Ph.D.-afhandling]. Københavns Universitet.

Steno, A. M. (2015). *Ungdomsliv i en Uddannelsestid: Kønnede, klassede og tidsbundne driblerier i og mellem erhvervsuddannelser* [Ph.D.-afhandling]. Roskilde Universitet.

Stæhr, A. (2010). "Rappen reddede os": Et studie af senmoderne storbydrenges identitetsarbejde i fritids- og skolemiljøer. Universitetet.

Søndergaard, D. M. (2019). Seksualiseret digital interaktion: Forhandling af køn og seksualitet i analog og digital forskydning. I A. Jansen Jansen, Anne & A. Andenæs (Red.), *Hverdagsliv, barndom og oppvekst: Teoretiske posisjoner og metodiske grep* (s. 188–224). Universitetsforlaget.

Sørensen, N. U. (2007). Bare billeder? Konstruktion af køn, krop og seksualitet i unge drenges brug af pornografi og mainstreamet pornografi. I *Unge, køn og pornografi i Norden: Kvalitative studier* (s. 135–235). Nordisk Ministerråd : Nordisk Råd.

Thorhauge, A. M. (2019). *Gender and gaming practices among Danish youth: Køn og spilpraksisser hos danske unge*. Nordmedia, Malmø.

Wulf-Andersen, T., & Larsen, L. (2013). "Splittet til atomer": Om unges møder med "systemet". I A. Neidel, C. Cramer Jensen, & M. Herholdt Jørgensen (Red.), *Inklusion, deltagelse og bedring: Unge med psykosociale vanskeligheder i lokalsamfundet* (s. 18–25). Socialstyrelsen.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

BILAG 1

Litteraturliste over udvalgte publikationer

- Balvig, F., Holmberg, L., & Sørensen, A.-S. (2003). *Ungdomsliv i Ringsted 2002: Resultater fra en interviewundersøgelse i ungdomsklubberne*. Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet.
http://www.ringstedprojektet.dk/sider/Ungdomsliv_i_Ringsted.pdf
- Basic, G. (2013). Etnifierad övervakning och social kontroll på ungdomsvårdsinstitutioner. I A. Peterson & M. Åkerström (Red.), *Den sorterande ordningsmakten: Studier av etnicitet och polisiär kontroll* (s. 177–200). Bokbox förlag.
- Brus, A. (2015). *Kampen om computertiden: Om unges højfrekvente og problematiserede brug af computerspil*. Forskerskolen i Livslang Læring, Roskilde Universitet.
- Bærndt, M. F., Kolind, T., & Søgaard, T. F. (2017). Fester, rygter og selvkontrol: Unge minoritetskvinder i den danske alkoholkultur. I V. A. Frank, T. F. Søgaard, & J. Bjønness (Red.), *Køn og rusmidler: Brug, behandling og kontrol* (s. 61–83). Aarhus Universitetsforlag.
- Børresen, S. K. (2008). *Konflikter i boligområder: Opfattelser og håndtering*. Statens Byggeforskningsinstitut.
- Børresen, S. K., & Schytte, B. (2008). *Unge udeliv i multietniske boligområder*. Statens Byggeforskningsinstitut.
- Carlman, P., & Hjalmarsson, M. (2017). *Genusrelaterede erfaringer av Idrøttsskolan*. Nationell konferens i pedagogisk arbejde, Göteborg.
- Drotner, K. (2000). Bred mediebrug, bedre kompetencer? Om forholdet mellem medieanvendelse og kompetencer hos de 15-18-årige. *MedieKultur: Journal of media and communication research*, 16.
<https://doi.org/10.7146/mediekultur.v16i0.1138>
- Eriksen, J., Oreskov, S., & Baagøe Nielsen, S. (2020). Krop og seksualitet i pædagogisk arbejde med børn, unge og forældre. I S. Baagøe Nielsen, G. R. Hansen, & A. Erlandson Pedersen (Red.), *Køn, seksualitet og mangfoldighed* (2. udg., s. 273–294). Samfundslitteratur.
- Follesø, R., Neidel, A., & Berliner, P. (2016). Unge på vej: Netværk, deltagelse og lokalsamfund. I R. Follesø, T. Wulf-Andersen, & T. Olsen (Red.), *Unge, udenforskab og social forandring: Nordiske perspektiver* (1. udgave, s. 165–185). Frydenlund Academic.
- Gitz-Johansen, T., Kampmann, J., & Juhlin, S. M. H. (2012). *Pigeliv og fælles læreprocesser: Aktionsforskning med minoritetspiger i et alment boligområde*. Roskilde Universitet.
- Hagelskjær, M., Zeuthen, K. E., & Graugaard, C. (2021). Krop, køn og seksualitet. I D. T. Gravesen (Red.), *Pædagogik i skole og fritid* (s. 134–148). Hans Reitzel.
- Henriksen, A.-K. (2013). *Dramatiske liv: En antropologisk undersøgelse af pigeperspektiver på vold og konflikter* [ph.d.-afhandling]. Roskilde Universitet.
- Holm, K. E., Frederiksen, K. S., & Kolind, T. (2016). At være optimal: Fester, rusmidler og disciplineret nydelse blandt unge med minoritetsbaggrund. I M. U. Pedersen & S. Ravn (Red.), *Unge liv: Tilhør og udfordringer* (s. 155–174). Aarhus Universitetsforlag.
- Hviid, K. (2007). *"No life": Om gadelivsstil, territorialitet og maskulinitet i et forstads kvarter* [ph.d.-afhandling]. Aalborg Universitet.
- Ibsen, B., Jespersen, E., Støckel, J. T., Fehsenfeld, M., & Nielsen, L. B. (2012). *Idrættens outsiders inklusion eller eksklusion af vanskeligt stillede børn og unge i idræt: Evaluering af puljen til idræt for vanskeligt stillede børn og unge*. Center for Forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet.
- Jensen, S. Q. (2007). *Fremmed, farlig og fræk: Unge mænd og etnisk/racial andenedhed—Mellem modstand og stilisering* [ph.d.-afhandling]. Aalborg Universitet.
- Larsen, C. H., Ranstorp, M., Oehlenschläger, D., Agerskou, T., & Ekspertgruppen til forebyggelse af radikalisering. (2015). *Færre radikaliserede gennem en effektiv og sammenhængende indsats: Anbefalinger fra ekspertgruppen til forebyggelse af radikalisering*. Københavns Kommune.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Larsen, M. C. (2009). Sociale netværkssider og digital ungdomskultur: Når unge praktiserer venskab på nettet. *MedieKultur: Journal of media and communication research*, 25(47), 45–65.

<https://doi.org/10.7146/mediekultur.v25i47.1474>

Larsen, M. C. (2010). *Unge og online sociale netværk: En neksusanalytisk undersøgelse af medierede handlinger og offentlige diskurser* [ph.d.-afhandling]. Aalborg Universitet.

Lundvall, S., & Safizadeh, P. (2011). Möte mellan tillgänglighet och hinder: En explorativ studie om lokala idrottsföreningars arbete med mångfald och muslimska flickors tankar om sitt idrottsdeltagande. *SVEBIS årsbook*, 49–70.

Löfberg, C. (2008). *Möjligheternas arena? Barns och ungas samtal om tjejer, killar, känslor och sexualitet på en virtuell arena*. Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet.

Madsen, M. B., Krebs, I., Frederiksen, H., & Mørck, L. L. (2021). Street-Lab som fællesskabende praksis—Aktiviteter som skaber tilhørsforhold og empowerment. *Menneskelig udvikling, deltagelse og social forandring*.

Mogensen, K. H. (2020). *Nabo – Unges oplevelser af social inklusion i Danmark*. Nordic Council of Ministers. <https://doi.org/10.6027/temanord2020-531>

Mørck, L. L. (2007). *Grænsefællesskaber: Læring og overskridelse af marginalisering*. Roskilde Universitetsforlag.

Mørck, L. L., Macelly, C., & Westh Henningsen, K. (2021). Fællesskabende fritidsaktiviteter som forebyggelse af marginalisering. *Tidsskrift for Socialpædagogik*, 24(2), 31–38.

Petersen, K. E. (2015). "Hopper du ikke på ambulancen, så mister du chancen": Socialpædagogiske indsatser i arbejdet med unge i bandegrupperinger—Set fra de unge bandemedlemmers perspektiver. *Tidsskrift for Socialpædagogik*, 18(2), 71–83.

Ryom, K. (2018). Unge, holdspil og medborgerskab: Det dårlige selskab?: Et lokalt aktionsforskningsprojekt på Ydre Nørrebro. *Forum for Idræt*, 33(1), 28–40. <https://doi.org/10.7146/ffi.v33i1.106492>

Sand, A.-L., Jacobsen, G. H., & Elf, N. (2020). Fra «ghetto» til GAME-zone – territorial stigmatisering og stedslige taktikker

for selvudtryk blandt unge. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk*, 6, 69–87. <https://doi.org/10.23865/ntpk.v6.1642>

Sindahl, T. N. (2009). Anonym chatrådgivning af børn og unge. *Nordisk sosialt arbeid*, 28(3–04), 194–206. <https://doi.org/10.18261/ISSN1504-3037-2008-03-04-04>

Skjelbo, J. F. (2015). *Musik blandt unge med muslimsk baggrund: En etnografisk undersøgelse af praksis* [ph.d.-afhandling]. Københavns Universitet.

Stæhr, A. (2010). "Rappen reddede os": Et studie af senmoderne storbydrenges identitetsarbejde i fritids- og skolemiljøer. Universitetet.

Søndergaard, D. M. (2019). Seksualiseret digital interaktion: Forhandling af køn og seksualitet i analog og digital forskydning. I A. Jansen Jansen, Anne & A. Andenæs (Red.), *Hverdagsliv, barndom og oppvekst: Teoretiske posisjoner og metodiske grep* (s. 188–224). Universitetsforlaget.

Sørensen, N. U. (2007). Bare billeder? Konstruktion af køn, krop og seksualitet i unge drenges brug af pornografi og mainstreamet pornografi. I *Unge, køn og pornografi i Norden: Kvalitative studier* (s. 135–235). Nordisk Ministerråd : Nordisk Råd.

Thorhauge, A. M. (2019). *Gender and gaming practices among Danish youth: Køn og spilpraksisser hos danske unge*. Nordmedia, Malmø.

Wulf-Andersen, T., & Larsen, L. (2013). "Splittet til atomer": Om unges møder med "systemet". I A. Neidel, C. Cramer Jensen, & M. Herholdt Jørgensen (Red.), *Inklusion, deltagelse og bedring: Unge med psykosociale vanskeligheder i lokalsamfundet* (s. 18–25). Socialstyrelsen.

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

BILAG 2

Litteraturliste over udvalgte publikationer kategoriseret efter ungetyper

Digitale unge (5 udvalgte publikationer)

Brus, A. (2015). Kampen om computertiden: Om unges højfrekvente og problematiserede brug af computerspil. Forskerskolen i Livslang Læring, Roskilde Universitet.

Drotner, K. (2000). Bred mediebrug, bedre kompetencer? Om forholdet mellem medieanvendelse og kompetencer hos de 15-18-årige. *MedieKultur: Journal of media and communication research*, 16.

<https://doi.org/10.7146/mediekultur.v16i0.1138>

Larsen, M. C. (2009). Sociale netværkssider og digital ungdomskultur: Når unge praktiserer venskab på nettet. *MedieKultur: Journal of media and communication research*, 25(47), 45–65.

<https://doi.org/10.7146/mediekultur.v25i47.1474>

Larsen, M. C. (2010). *Unge og online sociale netværk: En neksusanalytisk undersøgelse af medierede handlinger og offentlige diskurser* [ph.d.-afhandling]. Aalborg Universitet.

Sindahl, T. N. (2009). Anonym chatrådgivning af børn og unge. *Nordisk sosialt arbeid*, 28(3–04), 194–206.

<https://doi.org/10.18261/ISSN1504-3037-2008-03-04-04>

Etnisk minoriserede unge (7 udvalgte publikationer)

Basic, G. (2013). Etnifierad övervakning och social kontroll på ungdomsvårdsinstitutioner. I A. Peterson & M. Åkerström (Red.), *Den sorterande ordningsmakten: Studier av etnicitet och polisiär kontroll* (s. 177–200). Bokbox förlag.

Gitz-Johansen, T., Kampmann, J., & Juhlin, S. M. H. (2012). *Pigelig og fælles læreprocesser: Aktionsforskning med minoritetspiger i et alment boligområde*. Roskilde Universitet.

Jensen, S. Q. (2007). *Fremmed, farlig og fræk: Unge mænd og etnisk/racial andenhed—Mellem modstand og stilisering* [ph.d.-afhandling]. Aalborg Universitet.

Mørck, L. L. (2007). *Grænsefællesskaber: Læring og overskridelse af marginalisering*. Roskilde Universitetsforlag.

Petersen, K. E. (2015). "Hopper du ikke på ambulancen, så mister du chancen": Socialpædagogiske indsatser i arbejde med unge i bandegrupperinger—Set fra de unge bandemedlemmers perspektiver. *Tidsskrift for Socialpædagogik*, 18(2), 71–83.

Skjelbo, J. F. (2015). Musik blandt unge med muslimsk baggrund: En etnografisk undersøgelse af praksis [ph.d.-afhandling]. Københavns Universitet.

Stæhr, A. (2010). "Rappen reddede os": Et studie af senmoderne storbydrenges identitetsarbejde i fritids- og skolemiljøer. Universitetet.

Udsatte unge (6 udvalgte publikationer)

Ibsen, B., Jespersen, E., Støckel, J. T., Fehsenfeld, M., & Nielsen, L. B. (2012). *Idrættens outsiders inklusion eller eksklusion af vanskeligt stillede børn og unge i idræt: Evaluering af puljen til idræt for vanskeligt stillede børn og unge*. Center for Forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet.

Follesø, R., Neidel, A., & Berliner, P. (2016). Unge på vej: Netværk, deltagelse og lokalsamfund. I R. Follesø, T. Wulf-Andersen, & T. Olsen (Red.), *Unge, udenforskab og social forandring: Nordiske perspektiver* (1. udgave, s. 165–185). Frydenlund Academic.

Madsen, M. B., Krebs, I., Frederiksen, H., & Mørck, L. L. (2021). Street-Lab som fællesskabende praksis—Aktiviteter som skaber tilhørsforhold og empowerment. *Menneskelig udvikling, deltagelse og social forandring*.

Mogensen, K. H. (2020). *Nabo – Unges oplevelser af social inklusion i Danmark*. Nordic Council of Ministers.

<https://doi.org/10.6027/temanord2020-531>

Mørck, L. L., Macelly, C., & Westh Henningsen, K. (2021).

Fællesskabende fritidsaktiviteter som forebyggelse af marginalisering. *Tidsskrift for Socialpædagogik*, 24(2), 31–38.

Wulf-Andersen, T., & Larsen, L. (2013). "Splittet til atomer": Om unges møder med "systemet". I A. Neidel, C. Cramer Jensen, & M. Herholdt Jørgensen (Red.), *Inklusion, deltagelse og bedring*:

TYPER OG TENDENSER I FRITIDSPÆDAGOGISK ARBEJDE MED KØN OG MANGFOLDIGHED

Unge med psykosociale vanskeligheder i lokalsamfundet (s. 18–25). Socialstyrelsen.

Geografiserede unge (5 udvalgte publikationer)

Børresen, S. K. (2008). *Konflikter i boligområder: Opfattelser og håndtering*. Statens Byggeforskningsinstitut.

Børresen, S. K., & Schytte, B. (2008). *Unge udeliv i multietniske boligområder*. Statens Byggeforskningsinstitut.

Hviid, K. (2007). *“No life”: Om gadelivsstil, territorialitet og maskulinitet i et forstadskvarter* [ph.d.-afhandling]. Aalborg Universitet.

Ryom, K. (2018). Unge, holdspil og medborgerskab: Det dårlige selskab?: Et lokalt aktionsforskningsprojekt på Ydre Nørrebro. *Forum for Idræt*, 33(1), 28–40. <https://doi.org/10.7146/ffi.v33i1.106492>

Sand, A.-L., Jacobsen, G. H., & Elf, N. (2020). Fra «ghetto» til GAME-zone – territorial stigmatisering og stedlige taktikker for selvudtryk blandt unge. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk*, 6, 69–87. <https://doi.org/10.23865/ntpk.v6.1642>

Kønnede unge (9 udvalgte publikationer)

Carlman, P., & Hjalmarsson, M. (2017). *Genusrelaterede erfaringer av Idrøttsskolan*. Nationell konferens i pedagogisk arbejde, Göteborg.

Eriksen, J., Oreskov, S., & Baagøe Nielsen, S. (2020). Krop og seksualitet i pædagogisk arbejde med børn, unge og forældre. I S. Baagøe Nielsen, G. R. Hansen, & A. Erlandson Pedersen (Red.), *Køn, seksualitet og mangfoldighed* (2. udg., s. 273–294). Samfundslitteratur.

Hagelskjær, M., Zeuthen, K. E., & Graugaard, C. (2021). Krop, køn og seksualitet. I D. T. Gravesen (Red.), *Pædagogik i skole og fritid* (s. 134–148). Hans Reitzel.

Henriksen, A.-K. (2013). *Dramatiske liv: En antropologisk undersøgelse af pigeperspektiver på vold og konflikter* [ph.d.-afhandling]. Roskilde Universitet.

Lundvall, S., & Safizadeh, P. (2011). Möte mellan tillgänglighet och hinder: En explorativ studie om lokala idrottsföreningars arbete med mångfald och muslimska flickors tankar om sitt idrottsdeltagande. *SVEBIS årsbook*, 49–70.

Löfberg, C. (2008). *Möjligheternas arena? Barns och ungas samtal om tjejer, killar, känslor och sexualitet på en virtuell arena*. Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet.

Søndergaard, D. M. (2019). Seksualiseret digital interaktion: Forhandling af køn og seksualitet i analog og digital forskydning. I A. Jansen Jansen, Anne & A. Andenæs (Red.), *Hverdagsliv, barndom og oppvekst: Teoretiske posisjoner og metodiske grep* (s. 188–224). Universitetsforlaget.

Sørensen, N. U. (2007). Bare billeder? Konstruktion af køn, krop og seksualitet i unge drenges brug af pornografi og mainstreamet pornografi. I *Unge, køn og pornografi i Norden: Kvalitative studier* (s. 135–235). Nordisk Ministerråd : Nordisk Råd.

Thorhaug, A. M. (2019). *Gender and gaming practices among Danish youth: Køn og spilpraksisser hos danske unge*. Nordmedia, Malmø.

Festende unge (3 udvalgte publikationer)

Balvig, F., Holmberg, L., & Sørensen, A.-S. (2003). *Ungdomsliv i Ringsted 2002: Resultater fra en interviewundersøgelse i ungdomsklubberne*. Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet. http://www.ringstedprojektet.dk/sider/Ungdomsliv_i_Ringsted.pdf

Bærndt, M. F., Kolind, T., & Søgaard, T. F. (2017). Fester, rygter og selvkontrol: Unge minoritetskvinder i den danske alkoholkultur. I V. A. Frank, T. F. Søgaard, & J. Bjønness (Red.), *Køn og rusmidler: Brug, behandling og kontrol* (s. 61–83). Aarhus Universitetsforlag.

Holm, K. E., Frederiksen, K. S., & Kolind, T. (2016). At være optimal: Fester, rusmidler og disciplineret nydelse blandt unge med minoritetsbaggrund. I M. U. Pedersen & S. Ravn (Red.), *Unge liv: Tilhør og udfordringer* (s. 155–174). Aarhus Universitetsforlag.

Radikaliserede unge (1 udvalgt publikation)

Larsen, C. H., Ranstorp, M., Oehlenschläger, D., Agerskou, T., & Ekspertgruppen til forebyggelse af radikalisering. (2015). *Færre radikaliserede gennem en effektiv og sammenhængende indsats: Anbefalinger fra ekspertgruppen til forebyggelse af radikalisering*. Københavns Kommune.